

Preservar l'art digital és preservar-ne la capacitat de transformar-se

Publicat per [Interacció](#) [1] el 19/07/2017 - 10:32 | Última modificació: 18/08/2026 - 15:02

Re-Collection: Art, New Media, and Social Memory, de Richard Rinehart i Jon Ippolito, aborda un problema que depassa la conservació de l'art digital: **com preservar la memòria cultural quan les obres depenen de tecnologies que envelleixen, institucions pensades per conservar objectes estables i marcs jurídics que dificulten la còpia i la transformació**. Publicat el 2014, el llibre trasllada així la qüestió de la preservació des de la permanència material cap a la continuïtat cultural.

La seva aportació parteix de les característiques específiques del *new media art*, entès principalment com l'art que incorpora components digitals i, de manera més àmplia, formes com la instal·lació o la performance. Davant d'unes obres que poden dependre d'un programari, un dispositiu o un entorn tecnològic determinat, conservar els components originals no garanteix necessàriament conservar l'obra. D'aquí deriva la noció de **mitjans variables**: allò que cal preservar és la seva essència intel·lectual i estètica, sense vincular-la necessàriament als seus suports físics originals.

preservar una obra digital pot exigir acceptar que continuï existint d'una manera diferent de com va existir originalment.

Rinehart i Ippolito distingeixen quatre estratègies de preservació: **emmagatzematge, emulació, migració i reinterpretació**. L'emmagatzematge, habitual en museus i altres institucions patrimonials, resulta insuficient davant l'obsolescència tecnològica. L'emulació permet reproduir entorns tecnològics antics; la migració trasllada l'obra a sistemes més nous, amb el risc d'alterar-ne l'aparença o el funcionament; i la reinterpretació assumeix una intervenció més profunda, fins al punt de modificar aspectes formals per mantenir allò que es considera l'esperit de l'obra. Aquesta última opció aproxima la conservació de l'art digital a les arts performatives, on una obra pot persistir a través d'execucions diferents.

El llibre organitza els riscos per a aquesta supervivència en tres grans amenaces: **"mort per tecnologia", "mort per institució" i "mort per llei"**. La primera remet a l'obsolescència accelerada dels dispositius i formats, tot i que els autors recorden que alguns artistes incorporen deliberadament l'efímer i la degradació a les seves obres. La segona qüestiona unes institucions culturals construïdes sobre valors com l'originalitat, la singularitat, l'autoria fixa o l'estabilitat de l'objecte. Aquests principis poden entrar en contradicció amb estratègies imprescindibles en l'entorn digital, com la duplicació, l'emmagatzematge distribuït o la transformació de les obres. La tercera amenaça és un règim de propietat intel·lectual que pot dificultar precisament les pràctiques de còpia, redistribució i reutilització que els autors consideren necessàries per mantenir viva la cultura digital.

D'aquesta diagnosi emergeix una concepció **ecològica de la memòria cultural**. La supervivència no dependria únicament de museus, biblioteques o arxius, sinó d'una xarxa formada també per creadors, col·leccionistes,

usuaris i distribuïdors. Ippolito reivindica en aquest sentit els “*unreliable archivists*”, ciutadans que conserven, copien i fan circular continguts per interès, passió o compromís. La memòria social apareix així menys com un dipòsit estable que com una activitat col·lectiva basada en la transmissió i la transformació.

Aquest desplaçament és una de les aportacions més suggeridores del llibre: obliga a pensar que preservar la cultura digital no consisteix necessàriament a immobilitzar-la. La crítica de Rinehart i Ippolito a les institucions els porta a simplificar especialment el paper dels professionals dels arxius i a ignorar part de les aportacions que l'arxivística ja ha fet sobre autenticitat, documentació digital i preservació. Aquesta feblesa genera una tensió en el mateix argument: *Re-Collection* reclama noves aliances per sostenir la memòria digital mentre infravalora alguns dels professionals que podrien contribuir a construir-les.

Referència

Rinehart, R., i Ippolito, J. (2014). *Re-Collection: Art, New Media, and Social Memory*. MIT Press.

Llibre registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C \[2\]](#)[ERCles \[2\]](#) especialitzat en polítiques culturals i pensament contemporani.

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: patrimoni cultural

Etiquetes: innovació cultural

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: participació cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2017/reptes-conservacio-cultura-digital>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://cercles.diba.cat/>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/6949>